

**Uchwała Nr XXII/154/2021
Rady Powiatu w Sochaczewie
z dnia 31 marca 2021 roku**

**w sprawie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie
Sochaczewskim na lata 2021-2023**

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920) oraz art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. oz. 821 z późn. zm.) Rada Powiatu Sochaczewskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2021-2023, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Sochaczewskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY


Andrzej Kierzkowski

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 - letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Powiat Sochaczewski jest zobligowany do wykonania zapisów ustawy.

Celem głównym Programu jest zapewnienie dzieciom i rodzinom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych poprzez utworzenie systemu wspierania rodziny oraz rozwój i dostosowanie do standardów systemu pieczy zastępczej.

Przyjmuje się, że realizacja działań w ramach poszczególnych celów z zakresu wspierania rodziny wzmocni potencjał rodziny, m.in. poprzez upowszechnienie wśród mieszkańców powiatu wiedzy na temat systemu wspierania rodziny, realizowanie programów służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży oraz godzeniu przez dorosłych życia rodzinnego i zawodowego, a także zapewni rodzinie ze zdiagnozowanymi problemami odpowiednie do potrzeb usługi, pomoc i świadczenia.

Realizacja działań w obszarze pieczy zastępczej zapewni każdemu dziecku pieczę zastępczą w sytuacji kryzysowej - adekwatnie do jego indywidualnych potrzeb. Wzmocni rozwój placówek opiekuńczo-wychowawczych spełniających wymagane przepisami standardy opieki i wychowania, zapewni wsparcie w procesie usamodzielniania się dzieci oraz wzmocni jakość pracy osób pracujących w pieczy zastępczej z dziećmi poprzez zapewnienie im specjalistycznych szkoleń oraz superwizji.

Realizując założenia Programu należy mieć na uwadze przede wszystkim dobro rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, które potrzebują ochrony i pomocy ze strony dorosłych. Niezwykle istotne jest poszanowanie praw dziecka, w tym prawa do opieki i wychowania w rodzinie, a w razie konieczności do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, prawa do powrotu do rodziny, do stabilnego środowiska wychowawczego i pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia.

Realizacja celów Programu powinna w kilkuletniej perspektywie doprowadzić do stworzenia sprawnie funkcjonującego systemu wsparcia rodziny i dziecka oraz systemu pieczy zastępczej zgodnego z ustawowymi standardami opieki i wychowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, przyjęcie uchwały jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Andrzej Kierzkowski

POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE SOCHACZEWSKIM
NA LATA 2021 – 2023



SPIS TREŚCI

WSTĘP.

1. Charakterystyka pieczy zastępczej na terenie Powiatu Sochaczewskiego.
 - 1.1. Rodzinna piecza zastępcza.
 - 1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza.
 - 1.3. Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków zastępczych form opieki.
2. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
3. Cele i kierunki działania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2021-2023.
4. Cele szczegółowe i kierunki działań w latach 2021-2023.
5. Źródła finansowania.
6. Sposób monitorowania programu.

WSTĘP

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2021 - 2021 opracowano na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej t.j. Dz. U. z 2020 r. oz. 821 z późn. zm.). Zgodnie z art. 180 pkt. 1 w/w ustawy opracowanie i realizacja 3-letniego programu rozwoju pieczy zastępczej należy do zadań własnych powiatu.

Uchwałą Rady Powiatu w Sochaczewie Nr XXXVII/222/2018 z dnia 29 sierpnia 2018 roku przyjęto Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2018 – 2020, który realizowany był przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie – jako Organizatora Pieczy Zastępczej. W związku z upływem obowiązywania w/w programu zachodzi konieczność przyjęcia nowego dokumenty na okres 2021– 2023.

Niniejszy program został przygotowany w oparciu o ocenę dotychczasowych programów rozwoju pieczy zastępczej w powiecie sochaczewskim, diagnozę sytuacji pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie powiatu sochaczewskiego oraz o aktualne potrzeby wynikające z konieczności umieszczenia dzieci poza rodzinami biologicznymi. Program ten służy usystematyzowaniu i ukierunkowaniu działań, ustaleniu priorytetów i zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w powiecie sochaczewskim oraz pozyskania środków na realizację w/w celów.

1. Charakterystyka pieczy zastępczej na terenie Powiatu Sochaczewskiego

Pieczka zastępcza na terenie Powiatu Sochaczewskiego sprawowana jest w formie rodzinnej jak i instytucjonalnej.

Na terenie Powiatu Sochaczewskiego według stanu na 31 grudnia 2020r. zastępczą formą opieki i wychowania objętych było 94 dzieci. W rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 64 dzieci, zaś w instytucjonalnej 30 dzieci.

Tabela nr 1. Liczba dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2018, 2019 i 2020 r. na terenie powiatu sochaczewskiego [Źródło: opracowanie własne].

Rok	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej - ogółem	Pieczka rodzinna	Pieczka instytucjonalna
2018	110	68	42
2019	105	66	39
2020	94	64	30

1.1 Rodzinna piecza zastępcza

Rodzinna piecza zastępcza jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem, które z różnych powodów nie może wychowywać się w rodzinie naturalnej.

Najlepszym rozwiązaniem dla bezpieczeństwa dziecka jest zapewnienie mu opieki w rodzinnej pieczy zastępczej, którą może być:

1. rodzina zastępcza:
 - a) spokrewniona,
 - b) rodzina zastępcza niezawodowa,
 - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
2. rodzinny dom dziecka.

W ostatnich trzech latach rozwój rodzinnej pieczy zastępczej kształtował się następująco:

Tabela nr 2. Rodzinna piecza zastępcza - liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka z dziećmi w latach 2018 – 2020 [Źródło: opracowanie własne].

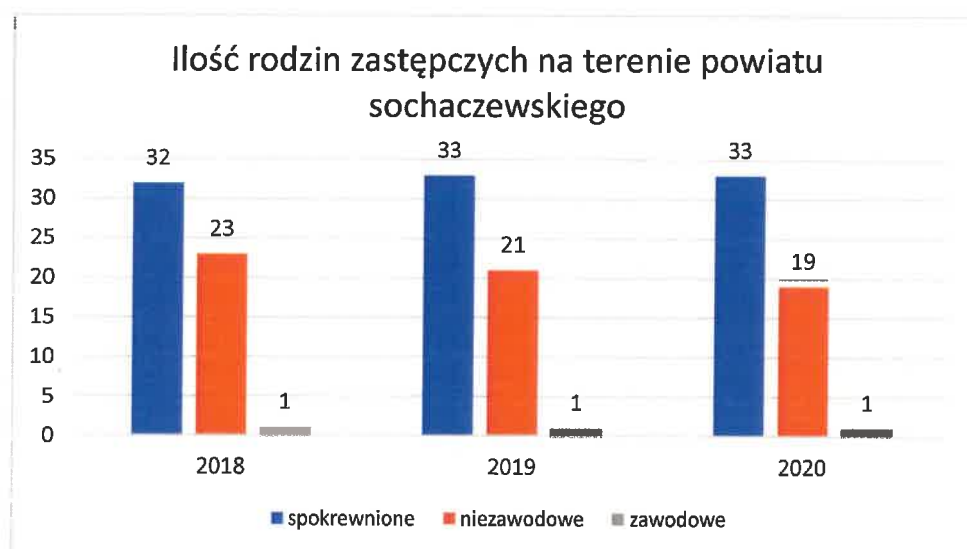
Typ rodziny zastępczej	Rok					
	2018		2019		2020	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
Spokrewniona	32	39	33	40	33	41
Niezawodowa	23	27	21	24	19	22
Zawodowa	1	2	1	2	1	1
Rodzinny dom dziecka	-	-	-	-	-	-
Ogółem	56	68	55	66	53	64

W rozbiciu na typ rodziny zastępczej przeważającą część stanowią rodziny spokrewnione. Opiekę nad dziećmi sprawują w nich przeważnie dziadkowie. Na terenie powiatu brakuje rodzin zastępczych niezawodowych. W związku z częstym umieszczaniem dzieci w pieczy zastępczej w trybie interwencyjnym istniejąca zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego nie była w stanie zapewnić opieki wszystkim dzieciom. Brak rodzin zastępczych niezawodowych oraz miejsca w pogotowiu rodzinnym spowodował, iż dzieci z terenu powiatu sochaczewskiego były umieszczane w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Tabela nr 3. Liczba dzieci z powiatu sochaczewskiego umieszczona w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w 2018, 2019 i 2020 r. [Źródło: opracowanie własne].

Nazwa powiatu, województwa	Liczba umieszczonych dzieci		
	2018	2019	2020
Miasto Sosnowiec,	1	1	1
Powiat gorlicki,	1	1	1
Powiat kolski	2	2	2
Powiat łowicki,	2	2	1
Powiat płocki,	1	1	1
Powiat legionowski	1	1	1
Powiat nowodworski	1	0	0
Powiat płoński	1	1	1
Powiat warszawski zachodni	2	2	1
Powiat gostyński,	1	1	1
Powiat skierniewicki	1	1	1
Powiat wyszkowski	1	0	0
Powiat piaseczyński	0	0	1
Miasto Poznań	0	0	2
Powiat brzeski	0	2	2
Powiat chodzieski	1	0	0
Ogółem	16	15	16

Zgromadzone dane wskazują, iż liczba rodzin zastępczych dzieci od kilku lat ulega spadkowi.



Wykres.1 Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu w latach 2018-2020 [Źródło: opracowanie własne].

Najczęstszymi przyczynami umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych były: niewydolność wychowawcza rodziców, zaniedbywanie obowiązku sprawowania pieczy nad dzieckiem, nadużywanie alkoholu przez rodziców, niezaradność życiowa. Zgodnie z orzeczeniami Sądu najczęściej do pieczy zastępczej trafiały dzieci, których rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej lub władza ta została im ograniczona.

Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu sochaczewskiego na ich wnioski wspierane są przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Rolą koordynatora jest pomoc w rozwiązywaniu występujących w rodzinie zastępczej problemów. W 2020 roku pomocą koordynatora objętych było 13 rodzin zastępczych, w których przebywały dzieci do 18 roku życia (w tym 2 rodziny niezawodowe, 10 rodzin spokrewnionych oraz 1 rodzina zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego). Ze wsparcia koordynatora korzystało również 19 pełnoletnich wychowanków, którzy pozostali w rodzinach zastępczych do czasu ukończenia szkoły. Rodzinom zastępczym zostało przyznane świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego w nich dziecka. W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej świadczenie wypłacane jest w wysokości 694 zł, natomiast w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka świadczenie wynosi 1 052 zł miesięcznie. Na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 211 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka. Zawodowa rodzina zastępcza otrzymuje dodatkowo miesięczne wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż 2000 zł, natomiast rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego nie mniej niż 2600 zł. W powiecie sochaczewskim na podstawie Uchwały XIV/108/2020 Rady Powiatu w Sochaczewie z dnia 29 maja 2020 r. zwiększono wysokość wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej do kwoty 3000 zł brutto, zaś dla rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego do kwoty 3500 zł.

Ponadto w art. 83 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawarto katalog świadczeń fakultatywnych, o które może ubiegać się rodzina

zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka, które są również realizowane na rzecz rodzin zastępczych z terenu powiatu sochaczewskiego.

W tabeli nr 5 przedstawiono wydatki na rodziny zastępcze w okresie trzech ostatnich lat.

Tabela nr 5. Koszty utrzymania rodzin zastępczych ponoszone przez Powiat Sochaczewski w latach 2018 – 2020 (koszty obejmują również wydatki ponoszone w związku z umieszczeniem dziecka poza terenem powiatu) [Źródło: opracowanie własne].

Koszt funkcjonowania rodzin zastępczych w zł			
Rok	2018	2019	2020
Wydatki przeznaczone na utrzymanie i funkcjonowanie rodzin zastępczych	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka/pełnoletniego wychowanka w rodzinie zastępczej – 804 689 zł	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka/pełnoletniego wychowanka w rodzinie zastępczej – 752 015 zł	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka/pełnoletniego wychowanka w rodzinie zastępczej – 750 360 zł
	Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych – 80 952 zł	Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych – 102 637 zł	Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych – 56 726 zł
	Szkolenia – 3 646 zł	Szkolenia – 0 zł	Szkolenia – 4 904 zł

1.2 Instytucjonalna piecza zastępcza

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki po wyczerpaniu możliwości znalezienia rodziny zastępczej umieszczane jest w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

1.2.1 Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie Powiatu Sochaczewskiego

Na dzień 31.12.2020 r. zgodnie z obowiązującą w tym dniu decyzją nr 2469/2016 z dnia 15.11.2016 r. Wojewody Mazowieckiego na terenie Powiatu Sochaczewskiego funkcjonowała Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Giżycach z Filią Mały Domek w Giżycach. W/w placówka to placówka typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi. Posiadała 30 miejsc socjalizacyjnych, w tym 4 miejsca interwencyjne w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej oraz 14 miejsc socjalizacyjnych w Filii Mały Domek – zgodnie z w/w decyzją. Placówka

przeznaczona była dla dzieci powyżej 7. roku życia – do dnia 31.12.2019 r., a od dnia 01.01.2020 r. dla dzieci powyżej 10. roku życia. Dziecko w placówce może przebywać do uzyskania pełnoletności, a także po uzyskaniu pełnoletności za zgodą dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej, nie dłużej jednak niż do 25 roku życia.

Podstawę prawną funkcjonowania placówki w latach 2018-2020 roku stanowiły następujące akty prawne :

- *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej t.j. Dz. U. z 2020 r. oz. 821z późn. zm.)*

- *Rozporządzenie MP i PS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r., Nr 292, poz.1720)*

- *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Giżycach.*

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Giżycach, który:

- zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspakaja jego niezbędne potrzeby w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne, religijne oraz kulturalno – rekreacyjne,

- opracowuje plan pomocy dziecku we współpracy z asystentem rodziny dla każdego wychowanka , a następnie go realizuje,

- zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych i wyrównywanie opóźnień,

- umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowił inaczej,

- podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnych formach opieki zastępczej,

- pracuje z rodziną dziecka,

- zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,

- zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną,

- obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi,

- przygotowuje wychowanków do *godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia.*

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Giżycach współpracowała z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę: powiatowymi centrami pomocy rodzinie, miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodziny, koordynatorami pieczy zastępczej, sądami i kuratorami rodzinnymi, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, ośrodkiem adopcyjnym, szkołami i ośrodkami zdrowia, policją, kościołem, sponsorami, fundacjami oraz stowarzyszeniami.

Zgodnie z ewidencją wychowanków na dzień 31 grudnia 2020 roku w Placówce Opiekuńczo Wychowawczej w Giżycach przebywało 30 osób, w tym: 1 sierota zupełna, 15 półsierot, pozostałe 14 dzieci posiada rodziców, których władza rodzicielska jest ograniczona bądź rodzice są jej pozbawieni.

Przyczyny skierowań do placówki to :

- uzależnienie rodziców od alkoholu,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- długotrwała choroba co najmniej jednego rodzica.

Wychowankowie byli uczniami następujących szkół:

- szkoły podstawowe
- szkoły specjalne
- szkoły ponadpodstawowe
- szkoły ponadgimnazjalne
- szkoły wyższe

Wychowankowie realizowali obowiązek szkolny w Szkole Podstawowej w Giżycach, Brzozowie, Iłowie; w Zespole Szkół w Erminowie oraz w szkołach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych w Sochaczewie, Wyszogrodzie i Płocku, w szkołach przy młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i ochotniczym hufcu pracy oraz w szkole wyższej w Warszawie.

W roku 2020 do placówki zostało skierowanych 2 nowych dzieci; 5 dzieci wróciło do rodziny biologicznej, a 6 uzyskało pełnoletność i usamodzielniało się.

Struktura wiekowa wychowanków

Wiek	Liczba wychowanków
1) poniżej 1. r.ż.	0
2) 1 - 3	0
2) 4 - 6	0
3) 7 - 13	11
4) 14 - 17	13
5) 18 i więcej	6

Razem	30

Na dzień 31.12.2020 roku w placówce przebywały dzieci z terenu :

1. powiatu sochaczewskiego - **26**, w tym z:

- miasta Sochaczew - 14
- gminy Sochaczew - 4
- gminy Teresin - 2
- gminy Hów - 1
- gminy Brochów - 4
- gminy Nowa Sucha - 1
- gminy Młodzieszyn - 0
- gminy Rybno - 0

2. z innych powiatów - 4 (pow. nowodworski).

W Placówce nie przebywały dzieci cudzoziemskie.

Placówka posiadała odpowiednie warunki bytowe dla podopiecznych, pokoje z łazienkami, pomieszczenia do wypoczynku, świetlice do nauki i zabawy, aneksy kuchenne, pomieszczenia do zajęć sportowych i terapeutycznych. Placówka była zorganizowana w systemie rodzinkowym.

Uchwałą Nr XV/114/114/2020 Rady Powiatu w Sochaczewie z dnia 23.06.2020 roku sytuacja prawna Placówki uległa zmianie. Z dniem 31 sierpnia 2020 r. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Giżycach z Filią „Mały Domek” w Giżycach uległa likwidacji, a w jej miejsce utworzono z dniem 01.09.2020 r. dwie odrębne placówki opiekuńczo – wychowawcze pod nazwą:

- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza „Atria” z siedzibą w Giżycach,
 - Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Antares” z siedzibą w Sochaczewie
- i nadano im statuty.

Uchwałą nr 95/2020, 96/2020 i 97/2020 Zarząd Powiatu Sochaczewskiego w dniu 23.06.2020 r. wprowadził procedurę przekształcenia PO-W w Giżycach w dwie odrębne placówki oraz uchwalił ich regulaminy organizacyjne.

Decyzją nr 212/2020 z dnia 28.12.2020 r. Wojewody Mazowieckiego zmieniono decyzję Nr 32/2011 z 08.03.11 r. (prawomocna 12.01.2021 r.) w sprawie wydania zezwolenia dla Powiatu Sochaczewskiego na prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego w Giżycach w brzmieniu: „zezwalam wnioskodawcy na prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Atria” Giżyce 37, 96-521 Brzozów, z liczbą miejsc 14, na czas nieokreślony. Z uwagi na prowadzone prace remontowo-wykończeniowe postępowanie w sprawie wydania zezwolenia dla Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Antares” z siedzibą w Sochaczewie pozostaje zawieszony do czasu zakończenia prac. Wszyscy wychowankowie pozostają w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Giżycach.

1.2.2 Instytucjonalna piecza zastępcza poza terenem Powiatu Sochaczewskiego

Dzieci z terenu powiatu sochaczewskiego umieszczone były również na terenie innych powiatów. Powyższe wynikało z różnych przyczyn, przede wszystkim był to dalszy pobyt dzieci w placówce, w której zostały umieszczone w latach ubiegłych

z uwagi na brak miejsc na terenie naszego powiatu. Kolejny powód umieszczeń to wydane przez sąd rodzinny postanowienia o umieszczeniu dziecka w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Otwocku.

Na dzień 31.12.2020 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza terenem Powiatu Sochaczewskiego przebywało 6 dzieci z terenu Powiatu Sochaczewskiego.

W placówkach opiekuńczo - wychowawczych przebywało: 3 dzieci na terenie powiatu piaseczyńskiego, 2 na terenie powiatu kraśnickiego, a 1 dziecko przebywało w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym na terenie powiatu Otwockiego.

Tabela nr 3. *Liczba dzieci z powiatu sochaczewskiego umieszczona w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w 2018, 2019 i 2020 r.)* [Źródło: opracowanie własne].

Nazwa powiatu, województwa	Liczba umieszczonych dzieci		
	2018	2019	2020
powiat kraśnicki	2	2	2
powiat jędrzejowski	1	0	0
powiat piaseczyński	4	4	3
m. Grudziądz	1	0	0
województwo podlaskie (powiat białostocki)	1	1	0
województwo mazowieckie powiat otwocki	1	3	3
Ogółem	10	10	7

Skala umieszczeń dzieci z powiatu sochaczewskiego w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza powiatem jest nieduża w stosunku do całkowitej liczby umieszczeń i znajduje się na podobnym poziomie na przestrzeni ostatnich trzech lat.

1.3. Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą.

Zgodnie z art. 140 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. *Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej "osobą usamodzielnianą", w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:*

1) przyznaje się pomoc na:

- a) kontynuowanie nauki,
- b) usamodzielnienie,
- c) zagospodarowanie;

2) udziela się pomocy w uzyskaniu:

- a) odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- b) zatrudnienia;

3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

2. Przez osobę usamodzielnianą rozumie się również osobę, której pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej ustał na skutek śmierci osób tworzących rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w okresie 6 miesięcy przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności.

3. W przypadku gdy osoba usamodzielniana:

1) przebywa w domu pomocy społecznej albo placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym lub przewlekle chorym,

2) otrzymuje pomoc dla osób usamodzielnianych w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,

– pomoc, o której mowa w ust. 1, nie przysługuje.

W Powiecie Sochaczewskim w 2020 r. pomoc dla osób usamodzielnianych udzielana była pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze (zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) oraz osobom pełnoletnim opuszczającym młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, zakłady poprawcze, ośrodki szkolno – wychowawcze, domy pomocy społecznej (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej).

Tabela nr 6 przedstawia ilość usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków opuszczających zarówno rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz osoby usamodzielniane na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Tabela nr 6. Liczba osób usamodzielniających z pieczy zastępczej i osób usamodzielniających się z ustawy o pomocy społecznej w latach 2018 – 2020 [Źródło: opracowanie własne].

LICZBA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW OPUSZCZAJĄCYCH ZASTĘPCZE FORMY OPIEKI I KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY			
Rok	2018	2019	2020
<i>Rodziny zastępcze</i>	17	18	18
<i>Placówki opiekuńczo-wychowawcze</i>	11	10	8
<i>Osoby usamodzielniane zgodnie z ustawą o pomocy społecznej (mow, mos, zp, osw, dps)</i>	0	3	3

2. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 10) prowadzenie rejestru danych o osobach:
 - a) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
 - b) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;

- 11) kompletowanie dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 12) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego;
- 13) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej,
- 14) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji w przypadku powstania zaległości z tytułu nieponoszenia odpłatności.

3. Cele i kierunki działania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2021-2023.

Głównym celem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2021-2023 jest wspieranie rozwoju pieczy zastępczej, ze szczególnym ukierunkowaniem na tworzenie rodzinnych form pieczy.

Wiedza na temat rodzinnej pieczy zastępczej jest w dalszym ciągu znikoma, podobnie jak świadomość, kto może zostać opiekunem zastępczym oraz w jaki sposób tworzy się rodzinę zastępczą. Liczba kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe, osób gotowych na przyjęcie niespokrewnionego dziecka jest nadal niewystarczająca.

Niezwykle ważne jest, aby dotrzeć z informacjami na temat pieczy zastępczej do jak największej liczby mieszkańców Powiatu Sochaczewskiego, co niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Ponadto organizator rodzinnej pieczy zastępczej pragnie zmienić świadomość mieszkańców Powiatu Sochaczewskiego w zakresie wiedzy o trudnej sytuacji dzieci i rodzin zastępczych, sposób społecznego postrzegania rodzicielstwa zastępczego oraz stworzyć przychylny klimat, dotyczący pieczy.

4. CELE SZCZEGÓŁOWE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W LATACH 2021-2023

Cel szczegółowy	Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźnik monitorujący
<p>Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Sochaczewskim</p>	<p>1. Promowanie w środowisku lokalnym idei rodzicielstwa zastępczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ realizacja kampanii społeczno- informacyjnych dot. pieczy zastępczej poprzez m.in. rozpowszechnianie ulotek, plakatów, publikacja artykułów, Dni Otwarte; ➤ promocja zastępczych form opieki podczas imprez okolicznościowych organizowanych w Powiecie Sochaczewskim; ➤ współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego. <p>2. Pozyskiwanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej; ➤ wolontariuszy wspomagających istniejące rodziny zastępcze w codziennych obowiązkach; ➤ rodzin pomocowych. 	2021-2023	<p>PCPR w Sochaczewie</p> <p><i>Partnerzy:</i> Starostwo Powiatowe w Sochaczewie, Stowarzyszenie na rzecz pieczy zastępczej STACJA DOM, Centrum Usług Społecznych w Sochaczewie</p>	<p>Liczba kampanii społeczno-informacyjnych</p> <p>Liczba imprez okolicznościowych organizowanych w Powiecie Sochaczewskim – promocja pieczy zastępczej</p> <p>Liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej</p> <p>Liczba pozyskanych wolontariuszy</p> <p>Liczba rodzin pomocowych</p>

<p>Rozwój zawodowych rodzin zastępczych</p>	<p>1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej</p> <p>2. Organizowanie szkoleń</p> <p>3. Limit rodzin zastępczych zawodowych</p>	<p>2021-2023</p> <p>2021-2023</p> <p>2021-2023 rodziny zastępcze zawodowe, w tym 1 rodzina pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego</p> <p>2022-3</p> <p>rodziny zastępcze zawodowe, w tym 1 pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego</p> <p>2023-3</p> <p>rodziny zastępcze zawodowe, w tym 1 pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego</p>	<p>PCPR w Sochaczewie</p> <p>PCPR w Sochaczewie</p> <p>PCPR w Sochaczewie</p>	<p>Liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej</p> <p>Liczba szkoleń</p> <p>Liczba rodzin zastępczych</p>
--	---	--	---	---

	<p>4. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej</p>	2021-2023	PCPR w Sochaczewie	Liczba osób zakwalifikowanych, zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
<p><i>Zapewnianie rodzinom zastępczym wsparcia merytorycznego i finansowego - poszerzanie i kontynuacja usług w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej</i></p>	<p>➤ Udzielenie wsparcia rodzinom zastępczym przez koordynatora RPZ, specjalistę pracy socjalnej, specjalistę pracy z rodziną;</p> <p>➤ zapewnienie rodzinom bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, prawnik);</p> <p>➤ wspieranie rodzin zastępczych przez wolontariuszy;</p> <p>➤ organizowanie szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych w celu podnoszenia ich kwalifikacji oraz kompetencji opiekuńczo-wychowawczych;</p> <p>➤ organizacja grup wsparcia dla rodzin;</p> <p>➤ wypłacanie świadczeń rodzinom zastępczym (przyznawanie obligacyjnych świadczeń pieniężnych i fakultatywnych – na wniosek rodziny zastępczej).</p>	2021-2023	PCPR w Sochaczewie	<p>Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora RPZ</p> <p>Liczba rodzin współpracujących ze specjalistą pracy z rodziną</p> <p>Liczba rodzin współpracujących ze specjalistą pracy socjalnej</p> <p>Liczba osób korzystających z konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych</p> <p>Liczba szkoleń dla rodzin zastępczych (podnoszenie kwalifikacji oraz kompetencji opiekuńczo-wychowawczych)</p> <p>Kwota świadczeń, w tym: na wynagrodzenia dla rodzin zawodowych, na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, na przyjęcie dziecka, dodatki wychowawcze, inne</p>

<p>Zapewnienie pomocy usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej</p>	<p>Objęcie wsparciem finansowym, rzeczowym i socjalnym usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej; ➤ zapewnienie specjalistycznego poradnictwa (pedagog, psycholog, prawnik); ➤ wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych oraz aktywnego poruszania się po rynku pracy: udział wychowanków w szkoleniach, kursach, podnoszących ich kompetencje zawodowe, społeczne, edukacyjne; ➤ współpraca z Urzędem Miasta/ Urzędem Gminy w Sochaczewie, Powiatowym Urzędem Pracy w Sochaczewie celem pomocy usamodzielnianym wychowankom w podjęciu zatrudnienia, uzyskania mieszkania komunalnego z zasobów gminy. 	<p>2021-2023</p>	<p>PCPR w Sochaczewie Opiekun usamodzielnienia</p>	<p>Liczba sporządzonych w danym roku IPU</p> <p>Liczba realizowanych w danym roku IPU</p> <p>Liczba osób pełnoletnich objętych w danym roku wsparciem w ramach kontynuacji nauki, usamodzielnienia, zagospodarowania</p> <p>Liczba udzielonych porad specjalistycznych (psycholog, pedagog, prawnik)</p> <p>Liczba osób pełnoletnich, które podjęły zatrudnienie</p> <p>Liczba osób pełnoletnich, które pozyskały mieszkanie komunalne</p> <p>Kwota świadczeń na usamodzielnienie, zagospodarowanie, kontynuowanie nauki.</p>
---	---	------------------	--	---

<p><i>Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej, w szczególności współpracy z innymi instytucjami i organizacjami wspierającymi rodzinę</i></p>	<p>Doskonalenie zawodowe kadry wykonującej zadania pieczy zastępczej; udział w szkoleniach z zakresu pieczy zastępczej; prowadzenie stałej współpracy z Centrum Usług Społecznych w Sochaczewie, gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi, szkołami, sądami, w szczególności z Sądem Rejonowym w Sochaczewie, kuratorami, Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym Oddział w Płocku, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sochaczewie, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, Stowarzyszeniem na rzecz pieczy zastępczej STACJA DOM w zakresie udzielania pomocy i wsparcia dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej.</p>	<p>2021-2023</p>	<p>PCPR w Sochaczewie</p>	<p>Liczba odbytych szkoleń z zakresu pieczy zastępczej</p> <p>Liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach</p> <p>Liczba sporządzonych ocen sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej</p> <p>Liczba sporządzonych Planów pomocy dziecku i ich aktualizacji</p> <p>Liczba sporządzonych ocen rodzin zastępczych</p> <p>Liczba przekazanych do sądu sprawozdań z sytuacji rodzin zastępczych i zakresu udzielanej pomocy</p>
--	--	------------------	---------------------------	---

5. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w Programie

1. Niewystarczająca ilość środków finansowych przeznaczonych na rozwój pieczy zastępczej,
2. Niewystarczająca liczba kandydatów na pełnienie funkcji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka,
3. Brak kandydatów na przyjęcie do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania lub nastolatków,
4. Utrudnianie przez naturalnych rodziców procesu przysposobienia dziecka,
5. Długotrwałe procesy regulowania sytuacji prawnej dziecka,
6. Trudności we współpracy z innymi instytucjami zaangażowanymi w pomoc dziecku i rodzinie,
7. Trudności w rozliczeniu przyznanej pomocy na usamodzielnienie i zagospodarowanie przez usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki.

6. Źródła finansowania

Działania zawarte w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2021-2023 finansowane będą ze środków własnych powiatu, samorządów miast i gmin Powiatu Sochaczewskiego oraz dotacji celowych i środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

7. Sposób monitorowania Programu

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie. Monitorowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2021-2023 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji nt. realizacji działań ujętych w Programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Andrzej Kierzkowski
Andrzej Kierzkowski